

relațiile lor, substanța de accident. S-a deosebit, apoi, ceea ce face ca un lucru să fie (cauza) de ceea ce-l face să fie ce este (esența), sau chiar acel care este (persoana). S-a deosebit ființa care poate fi de cea care nu poate fi și de aceea care este. S-a deosebit, apoi, ființa care este, dar ar putea să nu fie, de aceea care nu poate să nu fie. Posibilitatea, imposibilitatea, realitatea, contingența, necesitatea au îmbogățit astfel arsenalul discriminărilor existențiale, cuprinsul felurilor de a fi.

Fie-mi iertat că mă opresc asupra acestor precizări școlarești. Amintirea lor e însă necesară pentru buna înțelegere a celor ce vor urma. Ceea ce trebuie reținut e faptul că la rădăcina tuturor acestor distincții existențiale a rămas însă dificultatea creată de opoziția inițială dintre sensul lui „a fi ceva” și al lui „a fi, pur și simplu”. Pentru că toate încercările de a determina înțelesul lui „a fi”, prin altceva, au prefăcut pe acest altceva într-un fel de „a fi ceva”, în care cel dintâi „a fi” s-a dizolvat; în vreme ce sensul dintâi, sensul existențial, a continuat să-și piardă autonomia, concretizată prin posibilitatea de a nega, de a nega existența pură și simplă a cuiva ori a ceva: E? Nu e.